

Catalunya, plena d'energia

Quan pensem en les possibilitats que tindrà Catalunya per a prosperar econòmicament un cop sigui fora d'Espanya, i amb alguna incertesa a curt termini sobre la seva pertinença a la Unió Europea, una de les qüestions més rellevants és el de la seva dependència energètica. No em refereixo a la dependència institucional respecte la *Comisión Nacional de la Energía* (aquesta serà una altra batalla legal que caldrà lliurar en el moment de negociar el divorci amb Espanya), sinó la seva dependència física de la importació d'energia primària (que ara suposa prop del 98 % de tota l'energia consumida). No és un tema menor: a comprar petroli i gas, els catalans hi destinem més diners que tot el pressupost de sanitat de la Generalitat.

Els estudis econòmics publicats per l'OCDE, el Banc Mundial, i els serveis d'estudis de les grans entitats financeres continuen especulant sobre les perspectives de creixement, la sortida de la crisi i les possibilitats ofertes pels mercats emergents. Però, oh meravella! Cap d'ells dedica ni una ratlla a parlar de l'esgotament de les reserves que mouen tot el nostre món de la indústria, del transport, de la producció, del turisme i del consum. Pretendre que l'economia funcioni sense energia és com pretendre fer un partit de futbol sense pilota. Amb la particularitat que, enlloc de dedicar-nos a veure on podem trobar una pilota o aprendre'n a fabricar, estem tots discutint les alineacions, talment el problema fonamental no existís. Tanmateix, l'esgotament dels recursos fòssils que han mogut el món en els darrers dos-cents anys no només és inevitable, sinó imminent. Ignorar-ho suposa inflar una bombolla condemnada a petar, de conseqüències molt més dramàtiques que la bombolla immobiliària –aquella bombolla que ara no entenem com vam poder deixar que s'inflés sense fer-hi res. El fenomen ha estat estudiat amb tot rigor per Carles Riba, en un llibre interessantíssim: *La crisi energètica; la fi de dos-cents anys irrepetibles*.

A la generació que ve darrere nostra els podem deixar un país lliure o un país sotmès; però també els podem deixar un món miserable, si no hem sabut gestionar el final de l'era del petroli, o un món net i un país autosuficient, si ho sabem fer.

Malgrat l'enormitat del repte, el problema de l'esgotament del petroli (i el gas, i l'urani, i el carbó) té solució. I no es tracta de caure en la fal·làcia fàcil de pensar que algú ja inventarà alguna cosa nova, o que aprendrem a aconseguir energia per la fusió d'àtoms: això ja està molt explorat, i no té futur. Tanmateix, tenim una font d'energia enorme, inexhaurible, i gratis que gairebé no l'aprofitem: el sol. Evitar el col·lapse energètic amb l'aprofitament de l'energia solar no és una entelèquia; està perfectament estudiat per l'enginyer l'enginyer Ramon Sans (*El col·lapse és evitable*).

És absolutament segur que la humanitat, d'aquí a quaranta anys, anirà fonamentalment amb energia solar. Seria interessant que la captació d'energia solar no la deixéssim en mans de grans empreses oligopolístiques disposades a xuclar-nos la sang. Perquè això sí que ho té la cosa: així com el petroli és contaminant, escàs, car, complicat de refinar, laboriós de convertir en electricitat i només n'hi ha en uns quants racons, l'energia solar és neta, gratis, inexhaurible, d'aprofitament senzill i n'hi ha a tot arreu. Naturalment, hi ha molts interessos en joc que faran que les grans companyies elèctriques, els seus potentats accionistes, i els governs que estan en connivència amb ells, com l'espanyol, intentin mantenir-nos en la ignorància. Fan tot el que poden per desacreditar i perjudicar els que aposten per la transició energètica: ara per ara, un disbarat tan gros com un impost al sol. Però no serem tan ximples com per permetre'ls-ho, oi? I, en tot cas, raó de més per deixar Espanya enrere.

Si emprenem la transició energètica envers les renovables, i ho fem bé, resoldrem la triple crisi que ens tenalla: la crisi econòmica, perquè això crearà molts llocs de treball; la crisi financera, perquè estalviarem una quantitat de diners brutal quan puguem deixar d'importar les energies primàries; i la crisi ambiental, perquè és evident que el canvi climàtic té molt a veure amb la combustió de tantes tones de carbó i petroli que hem fet en els darrers dos-cents anys. En el cas català, fer la transició energètica és indestruïble de la independència de Catalunya. Depèn de nosaltres.

Enric Casulleras

Membre del Comitè Assessor de l'ANC d'Osona